

většiny (podle informací IUCN až z 96 %) zlikvidována zavlečenými červci, především druhy *Carulaspis visci* a *Lepidosaphes newsteadi*.

I velké ostrovy mají problémy

Problémy způsobené zavlečenými druhy však zdaleka nejsou jen výsadou malých ostrovů. Tak např. na Madagaskaru našly velmi příhodné podmínky opuncie (především *Opuntia monacantha*), které na obrovských plochách nahradily původní vegetaci (někdy se pro opuncii používá též název nopál). Na východní pobřeží ostrova je přivezli v r. 1769 Francouzi, a to za účelem vytvoření ochranné bariéry okolo pevnosti. Místní obyvatelé brzy zjistili, že neprostopupné houštiny opuncí plné trnů výborně chrání dobytek před zloději a v suchých obdobích roku jsou dobrým náhradním zdrojem živin a vody, takže je začali vysazovat na velkých plochách.

Velký problém nastal ve 20. stol., kdy na ostrov (z dosud neznámých příčin) pronikl črvec *Dactylopius tomentosus*, který se velmi rychle rozšířil a začal populace opuncí decimovat. To mělo za následek velký úhyn dobytka a následný hladomor, spojený s vylidněním mnoha vesnic. Opunciové porosty byly urychleně obnovovány pěstováním semenáčků ve školkách a dovozem dalších druhů ze Severní Ameriky, protože se ukázalo, že domorodé obyvatelstvo ostrova si na opuncie zvyklo natolik, že život bez nich už tu prakticky nebyl možný.

Na Britských ostrovech se v posledních desetiletích nekontrolovaně šíří pěnišník černomořský (*Rhododendron ponticum*,

viz obr.), který produkuje velké množství kyselého opadu a mění tak dynamiku živin a vlastnosti půdy. Problémy způsobuje také veverka popelavá (*Sciurus carolinensis*) ze Severní Ameriky (viz Živa 2002, 3: 136), která je vážným potravním konkurentem domácí veverky obecné (*S. vulgaris*). Zatímco veverek obecných tu dnes zbývá pouze kolem 2 500 kusů, velikost populace veverky popelavé (vysazené koncem 19. stol.) se odhaduje na 2,5 milionu jedinců. Veverka popelavá navíc omezuje růst bukových a javorových porostů. Živí se také ptáčimi mláďaty. Právě širší potravní nika byla zřejmě hlavním důvodem jejího triumfu nad veverkou obecnou.

Nejhojnější lasicovitou šelmou v Irsku se stal norek americký (*Mustela vison*) vysazovaný jako kožešinové zvíře. Jako významný predátor představuje velké nebezpečí pro řadu menších živočichů. Podobné vážné problémy způsobuje i na pevninském území Evropy. O působení ploštěnky novozélandské (*Arthurdendylus trianguulatus*) ve Skotsku bylo pojednáno v předchozím článku.

Austrálie — nejen králíci ...

Pravděpodobně neznámější kalamitou, způsobenou zavlečenými druhy, je rozšíření králíků divokých (*Oryctolagus cuniculus*) v Austrálii. V r. 1859 tu vysadili 24 zvířat a do konce 19. stol. obsadili králíci dvě třetiny kontinentu. Obrovské plochy byly jejich přičiňením zcela zbaveny vegetace, což nejvíce vadilo chovatelům ovcí (samozřejmě také dovezených). Proti králíkům lidé vystavěli stovky kilometrů plotů, do napajedel se sypal jed a na pomoc se dovez-

ly lišky, fretky, lasice a kočky. Jenže liškám a kočkám daleko více zachutnali zdejší vačnatci, hlavně malé druhy kloanů a vako-myši. Teprve po r. 1950, kdy byl mezi králíky záměrně rozšířen virus myxomatózy, se podařilo králíčí pohromu alespoň částečně zvládnout. Přesto i v současné době stojí australskou vládu boj proti králíkům 600 milionů dolarů ročně.

Unikátní australská květina a zvířena však musela čelit zavlečení mnoha dalších druhů. Vedle zmiňovaných ovcí sem lidé přivezli také kozy, koně, osly, velbloudy, prasata a mnoho dalších živočichů (z nižších obratlovců např. ropuchu obrovskou — *Bufo marinus*, či kapra *Cyprinus carpio*), z nichž mnozí se nesmazatelně podepsali na tváři australské krajiny.

V Austrálii, podobně jako na Madagaskaru, se také nekontrolovaně rozšířila opuncie obecná (*Opuntia vulgaris*) a o. Dilléniova (*O. dillenii*), které v druhé polovině 19. stol. sloužily jako živé ploty proti králíkům. Jejich rychlé rozšíření znamenalo velkou ztrátu pastvin. Pro zemi, jejíž hospodářství závisí na chovu dobytka, to představovalo velmi vážné hospodářské nebezpečí. Po dlouhých neúspěšných pokusech o likvidaci byl v r. 1935 dovezen z Uruguaye drobný motýl *Castoblastis cactorum*, jehož housenky se těmito opuncemi živí. Tomuto motýlovi dokonce v r. 1954 odhalili v australském Queenslandu pomník.

Z uvedených příkladů je patrné, že zavlečené druhy mohou v ostrovních ekosystémech působit destruktivně. Následky jejich invazního rozšíření navíc nejsou vždy tak snadno předvídatelné.

Mount Iglit-Baco, zelené srdce Mindora

Ladislav Kubík

Filipíny jsou zemí více než sedmi tisíc ostrovů patřících k nejbohatším a zároveň nejohroženějším pokladnicím rostlinné a živočišné říše na světě. Přestože rozlohou 297 413 km² zabírají pouze 1,4 % plochy zemské pevniny, jsou kvůli vysoké lidnatosti jedním z nejrizikovějších a nejproblematictějších regionů světa s vysokou biodiverzitou (tzv. horké místo biodiverzity). Filipínci se snaží s tímto stavem statečně, avšak s různým úspěchem bojovat. Důležitým prostředkem boje je zřizování národních parků pro ochranu zbývajících neporušených a cenných částí přírody. Pro tento účel byl založen i Národní park Mount Iglit-Baco, který najdeme na ostrově Mindoro.

Ostrov Mindoro

Mindoro — v minulosti cizinci označované za zlověstný temný ostrov kvůli silně nakažlivému kmenu malárie — se nachází mezi ostrovy Luzon a Palawan. Jméno je odvozené ze španělského Mina de Oro, neboť Španělé zde v minulosti rýžovali a nacházeli zlato. Není to však jeho původní jméno, které v domorodém jazyce zní Ma-It. Mindoro je odděleno na jihu od Palawanu a na severu od Luzonu hlubokomořskými příkopy. Ačkoli na něm žijí některé rostlinné i zvířecí druhy obou sousedních ostrovů, po izolaci si vytvořilo a do dnešní

doby udrželo unikátní charakter přírody s mnoha endemickými druhy organismů.

Ostrov má vulkanický původ a je složený z dlouhého řetězce hor, zvlněné krajiny, úzkých údolí zařezaných do ostrých hřebennů hor, hlubokých strží, protáhlých plošin, klikatických se horských bystřin a řek, které ústí na členitém pobřeží do moře. Pobřežní nížiny na paleocenních formacích sedimentárních hornin přecházejí v dominantní hornatou centrální část vzniklou ze starších druhohorních formací metamorfovaných hornin (krystalické břidlice, fility, ruly a mramor) a bazických láv. Národní park Mount Iglit-Baco se rozkládá na sva-

zích centrálního pohoří, kterému dominuje hora Mt. Baco s nadmořskou výškou 2 488 m. Druhým nejvyšším vrcholem s výškou 2 364 m je Mt. Iglit, místně známý jako Mangibok. Terén celého parku je velmi členitý. Pramení v něm a protéká jím pět větších řek Anahawin, Luminato, Busuanga, Batanga a Bongabong. Všechny mají na území parku charakter horských rychle tekoucích toků s hlubokými, úzkými a kamenitými říčními údolními. Na rozdíl od menších říček v období sucha nevysychají a jsou tehdy pro zvířata jediným zdrojem vody.

Mindoro je rozděleno na dvě provincie, a to východní Mindoro Oriental a západní Mindoro Occidental. NP Mt. Iglit-Baco leží v srdci Mindora, svou plochou zasahuje ze 75 % do provincie Mindoro Occidental, kde ve městě San Jose sídlí správní středisko NP. Zbývajících 25 % leží v Mindoro Occidental. Park byl nejprve založen na 8 956 ha jako ptačí rezervace a refugium pro přežití a rozmnožování silně ohroženého endemického buvola tamarau (*Bubalus mindorensis*, viz Živa 2004, 2: 86–88). V r. 1970 rozhodnutím vlády byla jeho rozloha zvětšena na 75 445 ha a status změněn na národní park. NP Mt. Iglit-Baco je tak nejrozsáhlejší chráněnou oblastí na Mindoru a zároveň, kvůli tamarau, jedním ze dvou míst přírodního dědictví na Filipínách (druhé je NP Mount Apo na ostrově Mindanao).

Klima Mindora je vlhké tropické s častým výskytem tajfunů, které jsou příčinou ničivých záplav. Centrální hory tvoří přírodnou hradbu převládajícím jihozápadním nebo severovýchodním monzunům a silně

Stromová a křovinná vegetace se v národním parku Mt. Iglit–Baco nachází nejčastěji v údolích podél vodních toků nebo ve stržích, všude tam, kde jsou vlhčí stanoviště. Ostatní ploše dominují travní společenstva. Vypalování trávy je pro správu parku nejjednodušší způsob údržby krajiny (nahoře) ♦ V zimním období sucha je většina porostu seschlá. Stromy a keře tropického sezonního (monzunového) lesa se brání nedostatkem vody opadem listů. Jen v nejvlhčích místech se vegetace zelená (vpravo)

ovlivňují klimatické podmínky ostrova. Výsledkem je různá frekvence a intenzita srážek na východním a západním pobřeží. Část parku v západní provincii Mindoro Occidental prožívá během roku období sucha trvající od ledna do dubna a období dešťů s nejvyššími srážkovými úhrny v říjnu. Průměrné měsíční srážky se pohybují od 127–381 mm a roční relativní vlhkost bývá kolem 80 %. Naopak část parku v Mindoro Oriental má srážky víceméně rovnoměrně rozdělené po celý rok. Větší intenzity dosahují během srpna a průměrné měsíční srážky se pohybují mezi 178–254 mm s roční relativní vlhkostí vzduchu kolem 82 %. Nejteplejší měsíc na Mindoru — květen — má průměrnou teplotu 28 °C, naproti tomu nejchladnějšími měsíci jsou prosinec a leden s průměrnou teplotou 25 °C. Pro návštěvu parku jsou proto nejvhodnější měsíce leden až květen.

Vegetace na Mindoru

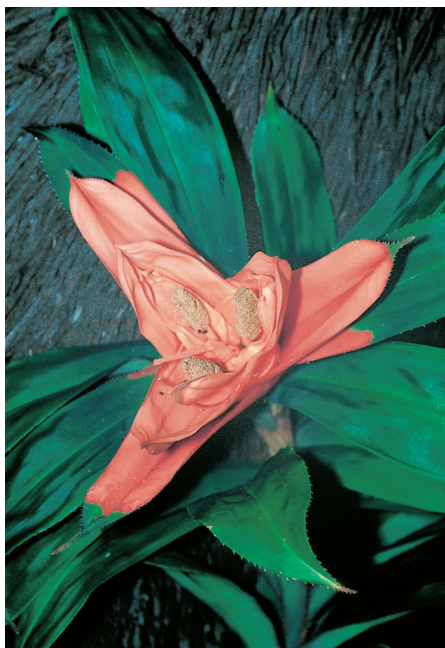
Mindoro oplývá značnou druhovou rozmanitostí suchozemských rostlin, z nichž nejméně 70 známých druhů je endemických. Dosud však nebyla všechna zdejší flóra kompletně zmapována. Jistě nejzajímavější rostliny patří do čel. *Orchidaceae*, jako jsou rody *Dendrobium*, *Calanthe*, *Tri-*

cboglottis, *Aerides*, *Spathoglottis*, *Eria* a *Bulbophyllum*. Roste zde např. zajímavá orchideja *Phalaenopsis sturtiana*, z jiných skupin např. endemická rostlina *Strongylodon macrobotrys* z čel. bobovitých (viz obr.) nebo známé masožravé rostliny r. *Nepenthes* (*N. alata*, *N. mirabilis* a endemická *N. burkei*, viz Živa 2003, 1: 19–22).

Vegetační typy na Mindoru začínají ve vlhčí východní části původně nejběžnějším místním typem přirozeného prostředí — nížinným deštným lesem. V západní části s více sezonním klimatem jsou lesy monzunové (viz obr.). Obrovské stromy — s kmeny v průměru od dvou do tří metrů bez započítání masivních podpůrných ko-

řenových náběhů — dosahují svými korunami 30 až 40 m, a některé se vypínají až do výšky 60 m. Mnoho z těchto stromů náleží do čel. dvoukřídláčovití (*Dipterocarpaceae*), které jsou známy pro své nádherné lesklé dřevo prodávané jako filipínský mahagon. Tři druhy této čeledi jsou ohrožení endemiti, jmenovitě *Hopea acuminata*, *H. plagata* a *Shorea polita*. Jiným silně ohroženým endemitem je filipínský teak (*Tectona philippinensis*). Fíky stromových škrtičů *Ficus aurantiaca*, *F. celtooides*, *F. irrisana* či *F. philippinensis* poskytují potravu ptákům, kaloňům, opicím a spoustě hmyzích druhů. Půda je v nížinném deštném lese často mělká, kamenitá

Primární horský les je velmi těžce prostupný, vlevo nahoře ♦ Téměř 90 % území NP je po vykácení původních lesů pokryto sekundárními porosty savan a travními společenstvy, kde dominují druhy *Saccharum spontaneum* a *Imperata cylindrica*, dorůstající až 4 m (vpravo nahoře). Snímky L. Kubíka, není-li uvedeno jinak ♦ *Varan skvrnitý* (*Varanus salvator*) je s délkou přes 2 m největším ještěrem ostrova (uprostřed). Foto J. Suchomel ♦ *Rhododendron quadrasianum* var. *rosmarinifolium* je filipínským endemitem, roste v horských až mlžných lesích v nadmořských výškách 1 000–2 500 m (vpravo dole). Tropicke pěnišníky ze sekce *Vireya* rostou v jihovýchodní Asii až sev. Austrálii. Foto R. Rybková

Ve vyšších polohách horský les postupně přechází v mlžný les. Po většinu roku je na vrcholcích hor zahalen v oblacích mlhy sytící dlouhé vlasy mechů, které visí ze

Květenství liány *Strongylodon macrobotrys* (čel. bobovitých — *Fabaceae*) mívají délku až 1 m, vlevo. Modrozelená barva květů nemá v rostlinné rži období. Tento kriticky ohrožený endemit ostrovů Mindoro, Luzon a Catanduanes roste v nížinách a pahorkatinách do 1 000 m n. m., hlavně ve vlhkých lesnatých údolích podél vodních toků. Foto R. Rybková ♦ Pandánovité liány r. *Freycinetia* rostou na Mindoru v horském lese, vpravo. Nápadné lososově oranžové listy podírají terminální květenství druhu *Freycinetia philippinensis*. Foto R. Rybková

a chudá na živiny, protože vysoké teploty a vlhkostní podmínky podporují rychlý rozklad a mineralizaci organické hmoty.

Ve vyšší nadmořské výšce roste horský deštný les (viz obr.). Má nižší vzrůst, stromy dosahují kolem 15–20 m s maximem 25 m a mají jen vzácně kořenové náběhy, tak nápadné pro nížinný les. Ze stromů dominují duby, početné jsou však i popínavé rostliny zahrnující zástupce čel. pandanovitých (*Pandanaceae*) r. *Freycinetia* (viz obr.), kteří často dekorují velké stromy. Masožravé láčkovky r. *Nepenthes* rostou na zemi, různé epifitické orchideje na stromech, kořeny a kmeny stromů kryjí mechy a listový opad leží na půdě bohaté na organické látky. Déšť je tady dvakrát až třikrát intenzivnější než na úrovni mořské hladiny a prší tu po většinu roku.

stromů. Protože je zde teplota relativně nízká (průměrně kolem 18 °C) a srážky vysoké, rostou rostliny v hustém zápoji. Prudký vítr a strmý terén jsou příčinou malého vzrůstu stromů (pouze 2–6 m) a skoro všechny jsou zkroucené a zdeformované. Je to miniaturní svět, kde na jediném shnilém kmenu roste neuvěřitelné množství druhů orchidejí, kapradin a mechů. Organická hmota se v mlžném lese rozpadá pomaleji, takže se zde ukládá ohromná pružná poduška jen částečně rozložené vegetace. Mlžné lesy poskytují životní prostor pro řadu unikátních a málo známých druhů bezobratlých, hlodavců, plazů a obojživelníků.

V oblastech, které leží v deštovém stínu hor a v nadmořské výšce kolem 600 m, roste dnes už pouze na omezených lokalitách v severních částech ostrova borovicový les. Dominují borovice *Pinus insularis* a endemická *P. merkusii*. Dlouhé období sucha v těchto částech ostrova podporuje šíření částých požárů ničících všechny stromy kromě odolných borovic. Výsledným prostředím je parková krajina s volně rostoucími borovicemi.

Mindoro bylo v minulosti celé pokryté lesy výše zmíněných vegetačních typů. Bohužel dnes patří k nejdrastičtěji odlesněným ostrovům Filipín. Zbývá jen 21 578 ha (2,2 %) primárního lesa a 48 945 ha (5,06 %) sekundárního lesa. Od komerční těžby dřeva byly ušetřeny pouze nejčistější oblasti centrálního horského masivu, kde zůstávají skromné zbytky původního pralesa. Ani ty však nejsou uchráněny před silicím lidským tlakem. Poslední malé plošky nížinného vždyzeleného dipterokarpového deštného lesa by měly existovat v nížinách východní části ostrova. Zbývající lesní komplexy jsou kolem vrcholů centrálních hor a v říčních údolích Národního parku Mt. Iglit-Baco. Na východních svazích skončila komerční těžba dřeva před dlouhou dobou, takže zbývající neporušený primární les je obklopen nárazníkovým pásmem obnovujícího se sekundárního lesa. Nyní zde ale hrozí rozšiřování zemědělství stěhovavým „polařením“ nazývaným kaingin a přeměna zbývajících lesů v obhospodářované pozemky či travnaté savany. Ačkoli v provinciích, které mají méně než 40 % lesního pokryvu, byla v r. 1970 zakázána komerční těžba dřeva, kácení pro domácí využití pokračuje v mnoha oblastech.

Převážnou část parku, téměř 90 %, pokrývají savany s několika převládajícími travními společenstvy (viz obr.). První typ je tvořen dominantním druhem *Saccharum spontaneum*, vysokým až 4 m, který se vyskytuje hlavně ve vlhkých oblastech rezervace. Na sušších stanovištích dominuje neméně impozantní *Imperata cylindrica*. Třetí typ společenstva, běžný na svazích horních partií horských hřbetů, tvoří převážně krátkostébelnatá tráva r. *Paspalum*, druhy *Themeda triandra* a *Alloteropsis semialata*. Podél řek najdeme neprůchodné porosty bambusu (*Dincholea* spp.). Pro pracovníky parku je nejjednodušším a nejrozšířenějším způsobem údržby této krajiny vypalování. Trávy na vypálené ploše se rychle zmlazují a poskytují dostatek kvalitní potravy pro zvěř. Na druhou stranu však požáry narušují i okraje lesa a znemožňují jeho regeneraci. V období deštů hrozí eroze na svazích porostlých trávou, v horším případě sesunutí svahů.

Živočiškové Mindora a NP

Přestože je Mindoro rozlohou až sedmým ostrovem Filipín, je domovem nejméně 11 endemických druhů savců, 22 endemických druhů ptáků, 27 endemických plazů a 6 druhů endemických žab.

Jak jsme už řekli, žije v NP Mt. Iglit-Baco jeden z neunikátnějších a neohroženějších velkých savců Mindora tamarau. Domov zde má také endemický poddruh sambara luzonského (*Cervus mariannus barandanus*). Ačkoli tento filipínský druh jelena žije i na ostrovech Luzon, Samar, Leyte, Mindanao a Basilan, *C. m. barandanus* byl nalezen pouze na Mindoru. Je to středně velký kopytník, jeho srst má červenohnědou barvu s tmavším odstínem na hřbetě. Dospělí jedinci váží od 40 do 60 kg. Nově narozený kolouch váží kolem 2,5 kg. Populaci sambara na Mindoru vysoce ohrožuje odlesňování a nadměrný lov. Vyskytuje se tu také populace ohroženého praseta filipínského (*Sus philippensis oliveri*). Jediná opice obývající primární a sekundární lesy parku je běžnější makak jávský (*Macaca fascicularis*). Také je možno spatřit i dva rozšířené zástupce šelem, a to ovjívce skvrnitého (*Paradoxurus hermaphroditus*) a cibetku tangalunga (*Viverra tangalunga*).

Nejpočetněji zastoupenými skupinami savců jsou bezesporu netopýři a hlodavci. V parku žije nejtěžší netopýř na světě, ohrožený filipínský endemit kaloň zlatotemenný (*Acerodon jubatus*). Na přelomu 19. stol. byly známy kolonie až o 100 tisících jedinců, dnes jejich počet dosahuje sotva 5 000. Je to výsledek lovu a ničení jeho biotopu. Kaloň zlatotemenný váží okolo 1,2 kg a rozpětí křídel má 1,5–1,7 m. Vyskytuje se od hladiny moře po 1 100 m v primárním i starém sekundárním lese. Rozmnožuje se během dubna a května a má jen jedno mládě za rok. Jeho hlavní potravu tvoří fíky, ale příležitostně navštěvuje i ovocné plantáže. Spolu s dalšími kaloni patří mezi nejdůležitější udržovatele tropického lesa, protože rozšiřuje semena a opyluje rostliny. Jiným druhem, který lze v parku spatřit, je ohrožený kaloň malajský (*Pteropus vampyrus*), netopýř s největším rozpětím křídel na světě (až 180 cm). Dalšími ohroženými druhy jsou kaloň hrotozubý (*Harpyionycteris whiteheadi*) a endemický kaloň Fischera (*Haplonycteris fischeri*) a k. Millerův (*Pteropus pumilus*). Početnější jsou ti letouni, kteří se přizpůsobili životu nejen v lesích, ale i v okolních zemědělských oblastech, např. endemický kaloň *Ptenochirus jagori*, k. ramenatý (*Cynopterus brachyotis*), k. jeskynní (*Eonycteris spelaea*), k. ovjívý (*Rousettus amplexicaudatus*), pavrápenec tmavý (*Hipposideros ater*), vrápenec *Rhinolophus arcuatus*, létavec sklíčenej (*Miniopterus tristis*) aj.

Z hlodavců byly v parku zjištěny endemické a ohrožené druhy, jako např. krysa Musserova (*Anonymomys mindorensis*), krysy *Apomys gracilirostris*, *A. microdon* a *A. musculus*, kriticky ohrožené krysa Paulusova (*Crateromys paulusi*) a krysa *Rattus mindorensis*, žijící v primárních i sekundárních horských lesích a bambusových houštinách. Hojněji se můžeme v lesích a na přilehlých zemědělských plochách setkat s krysou pruhovanou (*Chrotomys mindorensis*) nebo krysou ostrovní (*Rattus exulans*). Z hmyzožravců lze nalézt v neporušeném primárním lese endemickou a ohroženou bělozubku mindor-

skou (*Crocidura mindorus*) a bělozubku *C. grayi*. Častěji však uvidíte běžnou bělozubku hnědou (*Suncus murinus*).

Díky vysokému počtu endemických druhů ptáků je Mindoro vyhlášeno jednou ze světově významných ptačích oblastí — Endemic Bird Areas (EBA). Odlesnění ostrova a lov jsou příčinami kritického ohrožení všech místních druhů ptáků. Zbytky lesů v NP Mt. Iglit-Baco poskytují jedno z posledních útočišť pro některé z těchto druhů: endemické a kriticky ohrožené druhy holuba *Gallicolumba platenae* a kukačky *Centropus steerii*, zranitelné druhy endemického holuba mindorského (*Ducula mindorensis*), drozda *Zoothera cinerea* či květozoba *Dicaeum retrocinctum*. V parku je možno zahlédnout endemického výrečka *Otus mindorensis* a zorožce *Penelopides panini mindorensis*, či rozšířenější druhy, např. tuhyka *Lanius validirostris*.

Herpetofauna parku oplývá velkou rozmanitostí. Největším hadem je zde krajta mřížkovaná (*Python reticulatus*). Vzácnými a endemickými druhy jsou např. užovky *Dryophiops philippina* či *Calamaria gervaisii*. Z ještěřů jsou početní gekoni, z nich mezi endemity patří *Cyrtodactylus philippinicus* a *Gekko mindorensis*, a mezi běžné druhy, s nimiž se můžete setkat prakticky kdekoli, gekon obrovský (*Gekko gekko*), *G. monarachus*, *Gebyra mutilata* a *Hemidactylus stejnegeri*. Žijí zde i agamy, jako např. *Bronchocela cristatella*, *Gonocephalus semperi* a *Hydrosaurus pustulatus*, či vzácní dráčci *Draco quadrasi* a *D. spilopterus*. Největším ještěrem je zde varan skvrnitý (*Varanus salvator*, viz obr.). Z žab lze spatřit v tůňkách horských říček pablatnici jávskou (*Leptobrachium hasseltii*), endemického skokana *Limnonectes macrocephalus*, v pralesní vegetaci endemickou pouchalku *Philautus schmackeri*, či hojnou létavku pardálí (*Rhacophorus pardalis*) a létavku obecnou (*Polyypedates leucomystax*).

Původní domorodé obyvatelstvo

NP Mt. Iglit-Baco je domovem dvou skupin domorodců kmene Mangyan, kteří jsou známí svými ochrannými snahami, a to Batangan tau-buid a Buhid. Žijí harmonicky s přírodou a jsou hlavní skupinou původních obyvatel na Mindoru. Dnes obývají odlehlejší lesní prostory a jejich přesné počty nejsou známy. Mangyanové jsou tradiční nomádi, kteří kočují po svém teritoriu a usazují se dočasně na místech, kde naleznou potravu. Velké rodiny stavějí volně seskupené bambusové chatky s doškovou střechou a vyvýšenou podlahou. Neexistuje u nich žádný formální vůdce nebo sociální třídy a rozhodování řeší starší členové komunity. Blízko svých přístřešků pěstují kukuřici a sladké brambory. Kasava, rýže, banány, papája, avokádo, tykve, fazole, taro a další zelenina doplňují jejich stravu. Sbírají jedlé lesní plody, chytají prasata a kuřata, občas chovají také dobytek. Vehementně prosazují svoje práva, aby mohli využívat přírodní zdroje pro své životy i kulturní přžití.

NP Mt. Iglit-Baco, zelené a živoucí srdce Mindora, je jedním z posledních nezničených kousků přírody na Filipínách. Díky snahám původních obyvatel, filipínské vlády, jednotlivců a skupin intenzivně se zabývajících ochranou přírody tento unikátní svět snad přežije a zůstane ozdobou Filipín.